

Vragen	Antwoorden
1. Aanleggen natuurvriendelijke oevers	
Welke planten gaat Rijnland planten in mijn oever?	<p>Bij oevers op de wind wil Rijnland riet planten. Rijnland kiest voor riet omdat deze plant zich goed wortelt in de bodem. Riet is relatief goed bestand tegen golfslag en legt door zijn wortelstructuur de bodem goed vast. Dit voorkomt afkalven. Ook past riet goed bij de (ecologische) geschiedenis van de plassen.</p> <p>Bij oevers in de luwte kan de eigenaar een keuze maken uit verschillende oeverplanten. Ook hier heeft Rijnland een voorkeur voor riet. De rietsoorten kunnen door de eigenaar worden aangevuld met andere soorten die kenmerkend zijn voor het gebied.</p>
Welke houten constructies gaat Rijnland precies aanbrengen bij mijn oever?	We willen werken met palenrijen. Dat oogt fraaier en minder 'hard' dan stalen of houten damwanden. Afhankelijk van de locatie passen we gesloten of dubbele palenrijen met takkenbossen of planken toe.
Eerdere oeverprojecten waren niet allemaal even succesvol. Oevers verdwijnen gewoon weer. Welke garantie geeft Rijnland dat deze oevers wel intact blijven?	We hebben veel geleerd van successen en mislukkingen uit de eerdere fasen. Hier hebben we de ontwerpen op aangepast. We zijn kritisch waar we de oevers gaan aanleggen. Omdat de natuur zijn eigen gang gaat, kunnen we geen garantie geven dat er waterplanten gaan groeien en de oever zich ontwikkelt. Maar met beheer en onderhoud proberen dit zo veel mogelijk te stimuleren.
Kan ik kiezen welke planten ik op mijn oever wil?	<p>Bij oevers op de wind wil Rijnland riet planten. Rijnland kiest voor riet omdat deze plant zich goed wortelt in de bodem. Riet is relatief goed bestand tegen golfslag en legt door zijn wortelstructuur de bodem goed vast. Dit voorkomt afkalven. Ook past riet goed bij de (ecologische) geschiedenis van de plassen.</p> <p>Bij oevers in de luwte kan de eigenaar een keuze maken uit verschillende oeverplanten. Ook hier heeft Rijnland een voorkeur voor riet. De rietsoorten kunnen door de eigenaar worden aangevuld met andere soorten die kenmerkend zijn voor het gebied.</p>
Er staan een paar mooie oude bomen vlak langs de oever, die wil ik graag behouden, kan dat?	Samen met u bekijken we dat ter plekke. Bomen hoeven geen probleem te zijn, als ze de ontwikkeling van de natuurvriendelijke oevers niet in de weg staan (bijvoorbeeld door schaduwwerking).

<p>We hebben nu een trappetje aan de beschoeiing hangen. Kan ik nu ook een steiger krijgen?</p>	<p>We streven naar natuurvriendelijke oevers zonder belemmeringen. Per situatie bekijken we welke aanpassingen nodig zijn om de huidige gebruiksfunctie te behouden. Daarbij houden we rekening met de kosten en de ontwikkelmogelijkheden van een natuurvriendelijke oever. Naar aanleiding daarvan kijken we dan of de aanleg van een natuurvriendelijke oever zinvol is.</p>
<p>Ik wil graag mijn tuinarchitect betrekken bij de exacte beplanting, zodat die aansluit bij mijn tuin. Kan dat?</p>	<p>Uw tuinarchitect is van harte welkom uw plannen met Rijnland af te stemmen. Rijnland heeft een overzicht van mogelijke plantensoorten. Als uw wensen daarbinnen passen, kunnen we die zeker honoreren. Hetzelfde geldt voor de inrichting. Als uw wensen passen bij de uitgangspunten van Rijnland, dan zijn er mogelijkheden. Het is helaas niet mogelijk om planten te kiezen die niet op de plantenlijst staan.</p>
<p>Ik heb een eigen wensenlijst wat planten betreft. En ook wil ik de oever naar mijn smaak inrichten. Kan ik die ideeën samen Rijnland realiseren?</p>	<p>Rijnland heeft een overzicht van mogelijke plantensoorten. Als uw wensen daarbinnen passen, kunnen we die zeker honoreren. Hetzelfde geldt voor de inrichting. Als uw wensen passen bij de uitgangspunten van Rijnland, dan zijn er mogelijkheden. Het is helaas niet mogelijk om planten te kiezen die niet op de plantenlijst staan.</p>
<p>Kan Rijnland bij mij een nieuwe steiger aanleggen voor mijn boot?</p>	<p>We streven naar natuurvriendelijke oevers zonder belemmeringen. Per situatie bekijken we welke aanpassingen nodig zijn om de huidige gebruiksfunctie te behouden. Daarbij houden we rekening met de kosten en de ontwikkelmogelijkheden van een natuurvriendelijke oever. Naar aanleiding daarvan kijken we dan of de aanleg van een natuurvriendelijke oever zinvol is.</p>
<p>Ik wil graag een zwemsteiger aanleggen. Kunt u die ook alvast meenemen in uw ontwerp?</p>	<p>We streven naar natuurvriendelijke oevers zonder belemmeringen. Per situatie bekijken we welke aanpassingen nodig zijn om de huidige gebruiksfunctie te behouden. Daarbij houden we rekening met de kosten en de ontwikkelmogelijkheden van een natuurvriendelijke oever. Naar aanleiding daarvan kijken we dan of de aanleg van een natuurvriendelijke oever zinvol is.</p>
<p>Ik wil geen kikkers in mijn oever, kan dat?</p>	<p>Het doel van een natuurvriendelijke oever is dat planten en dieren zich er thuis voelen. We kunnen niet voorkomen dat er dieren als kikkers in de oevers gaan leven.</p>

<p>Welke maatregelen neemt u tegen muskusratten en ganzen?</p>	<p>Tegen beide diersoorten nemen we maatregelen die we afstemmen op uw locatie.</p> <p>In overleg met de Dienst Muskusrattenbestrijding nemen we waar nodig in het ontwerp en bij de aanleg maatregelen mee tegen muskusratten.</p> <p>Ook tegen ganzen nemen we maatregelen, zoals het aanbrengen van gaas bij de oevers of het aanplanten van rietzoden in plaats van rietstekken. Hierdoor neemt de kans op ganzenvraat af.</p>
<p>Hoe zorgt Rijnland ervoor dat de aanleg gebeurt met lokale kennis van het gebied?</p>	<p>Rijnland werkt samen met een klankbord- en begeleidingsgroep. Hierin zitten organisaties uit Reeuwijk, zoals de gemeente, stichting VEEN en SBN. Zij denken mee tijdens de verschillende fasen van het project. Landschapsbeheer Zuid-Holland is als adviseur betrokken bij het project.</p>
<p>Hoe wordt een natuurvriendelijke oever aangelegd?</p>	<p>Het aanleggen van NVO's gaat in verschillende stappen. Als eerste wordt een zogenaamde vooroeververdediging geplaatst. Hierbij wordt eerst een palenrij gezet. Vervolgens wordt een doek erachter aangebracht. Nadat het doek is aangebracht wordt het water achter de palenrij leeggevist. Dit om te voorkomen dat vissen bedolven worden onder de grond welke wordt aangebracht om een flauw talud te creëren.</p> <p>Indien nodig wordt ook de bestaande oever aangepakt. Hierdoor wordt, waar nodig, de huidige begroeiing verwijderd en wordt grond aangebracht om een flauw talud te maken.</p> <p>Nadat het grondwerk gereed is, wordt de beplanting aangebracht en zal er gaas worden aangebracht om ganzenvraat te voorkomen.</p>
<p>Wat voor vooroeververdediging wordt gebruikt?</p>	<p>In de Reeuwijkse Plassen bestaat de vooroeververdediging voor het grootste deel uit een gesloten enkele palenrij.</p>
<p>Waarom wordt er een doek van geotextiel gebruikt?</p>	<p>Een doek van geotextiel voorkomt dat de grond wegzakt.</p>
<p>Wat weten we over de overslaglocaties?</p>	<p>Het is erg lastig om goede op- en overslaglocaties rondom de Reeuwijkse plassen te vinden. Rijnland heeft een aantal mogelijke locaties op het oog, maar er is nog niets concreets. De aannemer die de aanleg van de nvo's zal verzorgen zal ook voor overslaglocaties zorgen.</p>

2. Onderhouden natuurvriendelijke oevers	
Ik wil minimaal een maand van te voren weten wanneer Rijnland onderhoud op mijn land gaat plegen. Kan dat?	Rijnland laat u ruim van te voren weten in welke periode u onderhoud kunt verwachten. Vervolgens geeft Rijnland de aannemer opdracht om voorafgaand aan het onderhoud contact met u op te nemen. Die licht u dan schriftelijk of mondeling in over de werkplanning op weekniveau. Wel is het belangrijk te beseffen dat de planning onder voorbehoud is, omdat deze kan bijvoorbeeld kan wijzingen onder invloed van de weersomstandigheden. U kunt altijd ook zelf contact met de aannemer opnemen.
Ik wil toestemming kunnen geven voor de dag waarop u aan mijn oever onderhoud pleegt. Kan dat?	Rijnland laat u ruim van te voren weten in welke periode u onderhoud kunt verwachten. Het werk is echter zeer weersafhankelijk. De aannemer heeft van Rijnland de opdracht om voorafgaand aan het onderhoud contact met u op te nemen. U kunt ook altijd zelf de aannemer benaderen.
Vraagt Rijnland lang van te voren toestemming aan om voor onderhoud aan land te komen?	Nee, Rijnland vraagt geen toestemming om voor onderhoud aan land te mogen komen. Wanneer we in onderling overleg met u overeenkomen een natuurvriendelijke oever aan te leggen, valt hier ook het onderhoud onder. Een natuurvriendelijke oever loopt ongeveer 3,5 meter in het water tot 1 meter op het droge (maximaal 4,5 meter). Als u ingaat op ons voorstel, gaat u akkoord met het onderhoud van de natuurvriendelijke oever tot 1 meter op het land.
U zegt dat u alleen via het water onderhoud uitvoert. Welke garantie geeft u?	De oeverontwerpen worden zo gemaakt dat onderhoud vanaf het water kan plaatsvinden. Het is echter niet uit te sluiten dat we soms aan land moeten, bijvoorbeeld voor het verwijderen van houtopslag van bomen en struiken. Een natuurvriendelijke oever 'loopt' van ongeveer 3,5 meter in het water tot 1 meter op het droge. Als u ingaat op ons voorstel, gaat u akkoord met het onderhouden van de natuurvriendelijke oever tot 1 meter op het land.
Rijnland onderhoudt vanaf het water 3 meter oever, mijn oever is 8 meter. Wie onderhoudt de overige 5 meter?	Rijnland voert vanaf het water onderhoud uit van de natte oevers en van maximaal 1 meter droge oever (met een maximum van 4.5 meter vanaf het water gezien). Voor de rest van oever - van uw tuin tot 1 meter vanaf de beschoeiing of waterlijn - bent u zelf verantwoordelijk.

<p>Zorgt Rijnland ook voor onderhoud na een hevige storm?</p>	<p>Ja, ook dan zorgen wij voor het beheer en onderhoud. Naast het gewone onderhoud (krabben, maaien, snoeien) zorgen we ervoor dat uw natuurvriendelijke oever in stand gehouden wordt. Herstel hoort daar ook bij.</p> <p>Voor extra onderhoud na bijvoorbeeld een storm, kunt u contact opnemen met het servicepunt van Rijnland: telefoon 071-3063535 of post@rijnland.net</p>
<p>Ik wil zelf een hovenier mijn oever laten onderhouden. Kan dat?</p>	<p>Nee dit is niet mogelijk. Oevers die door eigenaren niet goed worden onderhouden, verdwijnen. Om dit tegen te gaan, voeren we zelf het onderhoud uit.</p> <p>Daarnaast is Rijnland gebonden aan aanbestedingsregels die niet toestaan dat we eigenaren direct betalen.</p>
<p>Kan ik ganzen en muskusratten zelf (laten) afschieten?</p>	<p>Voor ganzen en muskusratten geldt dat we maatregelen nemen, Dit alles stemmen we af op uw locatie. Hierbij nemen we de geleerde lessen mee uit voorgaande fasen van aanleg.</p> <p>Voor muskusratten geldt dat de bestrijding georganiseerd is via de deskundige Dienst Muskusrattenbestrijding van de provincie (in de nabije toekomst overgaand naar Rijnland). Deze dienst betrekken wij nauw bij ontwerp en aanleg, om zoveel mogelijk problemen te voorkomen. Mochten er onverhoopt problemen optreden na de aanleg, kunt u deze dienst altijd (gratis) inschakelen.</p>
<p>Hoe lang gaat Rijnland de oevers onderhouden?</p>	<p>Voor onbepaalde tijd.</p>
<p>Ik onderhoud mijn oevers zelf, maar ik maak wel graag gebruik van het gezamenlijk afvoeren van restafval. Kan dat?</p>	<p>Nee, het aanbod geldt voor het gehele onderhoud. We maken geen individuele afspraken om alleen restafval af te voeren.</p>
<p>Mag ik na de aanleg van een natuurvriendelijke oever zelf een steiger over de nvo aanleggen?</p>	<p>Nee dit is niet mogelijk. U mag in een later stadium geen steiger maken over een natuurvriendelijke oever. Wilt u wel een steiger hebben, dan leggen wij de natuurvriendelijke oever niet over de gehele lengte aan. Dan kun u in de resterende open ruimte zelf een steiger aanleggen.</p>
<p>Ik wil zelf de oever onderhouden. Kan Rijnland hiervoor subsidie verlenen?</p>	<p>Nee dit is niet mogelijk. Oevers die door eigenaren niet goed worden onderhouden, verdwijnen. Om dit tegen te gaan, voeren we zelf het onderhoud uit.</p> <p>Daarnaast is Rijnland gebonden aan aanbestedingsregels die niet toestaan dat we eigenaren direct betalen.</p>

Ik heb er problemen mee dat Rijnland op mijn grond komt. Is dat nodig en waarom is dat verplicht?	Ja, dat is nodig voor een goede ontwikkeling van de oevervegetatie. Het is belangrijk dat de vegetatie in het water (tussen waterlijn/beschoeiing en vooroeververdediging in) en tot 1 meter op het droge onderhouden wordt. Ook dat droge deel hoort bij de natuurvriendelijke oever.
Betekent 1 meter op het droge voor het onderhoud dat ik 1 meter van mijn tuin moet inleveren?	Door in te stemmen met de aanleg van een natuurvriendelijke oever kiest u voor een bepaalde inrichting van uw tuin. De grond blijft gewoon van uzelf.
Betaalt Rijnland mee aan het beschoeien?	Rijnland betaalt alleen de aanlegkosten als een beschoeiing (hiermee wordt <i>niet</i> de vooroeververdediging bedoeld) wordt geplaatst als onderdeel van een nieuwe natuurvriendelijke oever. Het onderhoud van de beschoeiing blijft verantwoordelijkheid van de eigenaar. De reden hiervoor is dat een beschoeiing in het beginstadium een belangrijke rol kan spelen bij de ontwikkeling van een natuurvriendelijke oever. Wanneer de oever zich in de loop van de tijd heeft ontwikkeld, verliest de beschoeiing die functie.
Voor welk onderhoud ben ik zelf verantwoordelijk?	Rijnland onderhoudt de natte oevers inclusief vooroeververdediging en 1 meter droge oever. Het overige droge deel - van de tuin tot 1 meter vanaf de beschoeiing/waterlijn – onderhoudt u zelf. Ook het onderhoud van een beschoeiing of steiger blijft bij de eigenaar.
Mijn perceel loopt maar tot twee meter in het water. Geldt het aanbod ook voor mij?	De kans dat u uiteindelijk een aanbod krijgt, is kleiner en hangt bijvoorbeeld af van de medewerking van de aangrenzende eigenaar.
Ik vind de voorbeeldontwerpen van de vooroeververdediging niet mooi. Mag er een constructie komen van steenstort?	Nee, het type vooroeververdediging behoort niet tot de keuzemogelijkheden. Welk type vooroeververdediging nodig is, hangt af van de ligging van uw oever (windzijde, luwe zijde).
Wij hebben koeien langs de wei. Maakt mijn oever kans op de aanleg van een natuurvriendelijke oever? Wie betaalt eventuele kosten voor hekken/afrastering?	Uw oever valt niet op basis van dit gegeven af. Eventuele hekken en afrastering worden door Rijnland geplaatst en betaald, mocht het nodig zijn de oever tegen vee te beschermen. Welke soort afrastering u krijgt, hangt af van het soort vee. Het onderhoud van de afrastering is de verantwoordelijkheid van Rijnland.

Waar compenseert Rijnland water?	<p>In dempingen in polderplassen kan zonder compensatie een beperkte hoeveelheid wateroppervlak worden gedempt als met deze demping andere waterdoelstellingen worden gediend.</p> <p>In de Reeuwijkse Plassen is het bergend wateroppervlak zo groot dat dempingen van een beperkte omvang verwaarloosbare gevolgen voor de waterkwantiteit hebben.</p>
Mijn land is in de afgelopen jaren afgekalfd. Ik ben geïnteresseerd in een natuurvriendelijke oever, maar waar komt deze nu te liggen?	<p>Rijnland legt de oever aan op de huidige oeverlijn.</p> <p>Binnen het huidige Rijnlandse beleid zijn er mogelijkheden om de oude oeverlijn te herstellen.</p> <p>Een eigenaar moet het opvullen van het afgekalfde deel wel zelf verzorgen en financieren.</p>

3. Juridische/ financiële en overige zaken	
Ik heb net vorig jaar een nieuwe beschoeiing aangebracht. Kan ik de kosten terugkrijgen van Rijnland als ik toestemming geef om de beschoeiing te vervangen?	Nee. Als u in aanmerking komt voor het aanleggen van een natuurvriendelijke oever, betaalt Rijnland de aanleg en het onderhoud. Ook compenseert Rijnland gebruiksfuncties die verloren gaan. Het compenseren van een beschoeiing valt hier echter niet onder.
Als ik na een jaar of twee jaar genoeg heb van die natuurvriendelijke oever, kan ik dan weer een andere oever laten aanleggen?	Nee, dat kan niet zomaar. De overeenkomst kan beëindigd worden als Rijnland en de eigenaar dit samen overeenkomen. Bijvoorbeeld als de oever niet 'aanslaat'. Indien de eigenaar zijn oever anders wil inrichten zal Rijnland voorwaarden stellen om de gemaakte kosten vergoed te krijgen en/of op een andere plek een nvo aan te leggen.
Als Rijnland schade toebrengt aan delen van mijn grond of mijn bezit, kan ik die dan verhalen?	Dit kunt u verhalen bij Rijnland. Deze bepaling wordt opgenomen in het contract.
Als ik het niet eens ben met de wijze waarop Rijnland de oever heeft aangelegd omdat het niet in overeenstemming is met de afspraken, kan ik dan afdwingen dat Rijnland het verandert?	Ja, het definitief ontwerp is onderdeel van het contract. Als een van de partijen het contract niet naleeft, kan dat worden afgedwongen. Uiteraard proberen we er eerst in onderling overleg uit te komen.
Als Rijnland onderhoud pleegt op een moment en wijze die niet met mij is afgestemd, kan ik dan verhaal halen?	Het onderhoudsplan krijgt u meegestuurd met het contract. In het contract zijn de verantwoordelijkheden en wijze vastgelegd hoe Rijnland het onderhoud wil uitvoeren. Rijnland laat u ruim van te voren weten in welke periode u onderhoud kunt verwachten. Vervolgens geeft Rijnland de aannemer opdracht om voorafgaand aan het onderhoud contact met u op te nemen. Die licht u dan schriftelijk of mondeling in over de werkplanning op weekniveau. Wel is het belangrijk te beseffen dat de planning onder voorbehoud is, omdat deze kan bijvoorbeeld kan wijzingen onder invloed van de weersomstandigheden. U kunt altijd ook zelf contact met de aannemer opnemen.

<p>Als na een jaar blijkt dat de natuurvriendelijke oever niet aanslaat, kan ik dan verhaal halen bij Rijnland?</p>	<p>Mocht na jaren blijken dat een oever zich niet ontwikkelt, dan kunnen we in onderling overleg besluiten het contract te ontbinden. In het contract is opgenomen dat Rijnland de situatie dan in de oorspronkelijke staat herstelt (indien dat wenselijk is). Wel is het goed om te beseffen dat het enkele jaren kan duren voordat een natuurvriendelijke oever is ontwikkeld.</p>
<p>Ik wil volledige vrijheid hebben om te bepalen wat er op mijn land gebeurt, kan dat?</p>	<p>Het oeverproject houdt zo veel mogelijk rekening met uw wensen. Maar niet alles kan. Binnen het ontwerp heeft u een aantal keuzemogelijkheden. U kunt bijvoorbeeld aangeven welke beplanting u wilt. Het is uiteindelijk aan u om akkoord te gaan met het aanbod en het definitief ontwerp.</p>
<p>Als blijkt dat ik mijn huis tegen een hogere prijs kan verkopen zonder een natuurvriendelijke oever, kan ik die dan laten verwijderen?</p>	<p>De overeenkomst kan beëindigd worden als Rijnland en de eigenaar samen overeenkomen het contract te ontbinden. Indien de eigenaar zijn oever anders wil inrichten of het perceel wil verkopen zonder de natuurvriendelijke oever zal Rijnland voorwaarden stellen om de gemaakte kosten vergoed te krijgen en/of ergens anders een nvo aan te leggen.</p>
<p>Ik wil een eigen bijdrage leveren om zo meer zeggenschap te krijgen. Kan dat?</p>	<p>Nee, u kunt geen eigen bijdrage leveren. Rijnland biedt aan een bij u een natuurvriendelijke oever aan te leggen en te onderhouden.</p>
<p>Stel, de overeenkomst wordt ontbonden. Wordt de oever dan weer in zijn oorspronkelijke staat opgeleverd?</p>	<p>Rijnland maakt foto's voor de aanleg en slaat de gegevens op. Indien beëindiging van het contract door Rijnland wordt geïnitieerd dan kan de oever door en op kosten van Rijnland in de oorspronkelijke staat worden hersteld.</p>
<p>Ik heb een jagershut. Wordt deze gecompenseerd?</p>	<p>Nee, omdat u met een natuurvriendelijke oever nog steeds kunt jagen. De gebruiksfunctie wordt dus niet aangetast.</p>
<p>Ik heb nu geen steiger, maar ik wil deze wel en ook een natuurvriendelijke oever. Ik wil deze zelf betalen. Kan ik meedoen met het aanbod van Rijnland?</p>	<p>Als u aangeeft dat u geïnteresseerd bent, bekijken we voor uw perceel wat de mogelijkheden zijn. Een mogelijkheid is om de natuurvriendelijke oever niet over de gehele lengte aan te leggen. U kunt dan zelf in de resterende open ruimte een steiger aanleggen.</p>
<p>Wat is de planning? Wanneer gaat u waar aan de slag?</p>	<p>De precieze planning kan Rijnland pas maken nadat het bekend is welke eigenaren willen meedoen.. Er wordt in meerdere tranches aangelegd. De eerste start in 2012. Uiteindelijk zal in 2014 alles aangelegd zijn.</p>

<p>Wanneer ik buiten deze regeling val, zijn er dan nog mogelijkheden binnen Rijnland of elders om mijn oever te verbeteren?</p>	<p>Als u buiten de regeling valt, legt Rijnland geen natuurvriendelijke oever bij u aan. Wel kunt u bij Stichting VEEN aankloppen voor hulp. Deze stichting komt eigenaren met een subsidie tegemoet, als die niet bij Rijnland in aanmerking komen voor een natuurvriendelijke oever. Een deel van de aanlegkosten (ca 35%) kan dan worden teruggevraagd.</p> <p>Als u zelf een natuurvriendelijke oever wilt aanleggen, kunt u hiervoor ook subsidie aanvragen bij Rijnland. Deze subsidiepot is echter beperkt (max. geldbedrag per jaar) en voor geheel Rijnland van toepassing. Als de natuurvriendelijke oever voldoet aan de eisen (ontwerp en planning) van Rijnland voor dit project, kan Rijnland het aanbod doen om de natuurvriendelijke oever onderhouden.</p>
<p>Wat doet Rijnland om de overlast te beperken?</p>	<p>Bij een project zo groot als dit, kan overlast nooit geheel worden voorkomen. Uiteraard houdt Rijnland zich aan de regels van de gemeente Reeuwijk over verkeer en geluidsoverlast. Ook proberen we te zorgen voor meerdere op- overslaglocaties zodat de aanvoer van goederen wordt verspreid.</p>
<p>Ik heb aanvullende wensen die niet in de voorbeeldontwerpen terugkomen. Kan ik die zelf financieren?</p>	<p>Als u aanvullende zaken wilt die niet mogelijk zijn binnen de regeling van Rijnland, worden deze niet opgenomen in het definitief ontwerp en de contracten.</p>
<p>Welke criteria bepalen welke oevers geschikt zijn of niet?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Interesse eigenaars 2. Opgave per plas 3. Kansrijkheid 4. Kosten
<p>Waarom is de waterkwaliteit in de Reeuwijkse plassen achteruit gegaan?</p>	<p>Er zijn twee belangrijke oorzaken voor de achteruitgang van de waterkwaliteit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De aanvoer van water met te veel fosfaat, zodat algen te veel voedingsstoffen krijgen 2. Het water is te rijk aan basen (sulfaat en bicarbonaat), wat veen afbreekt tot bagger. Vanuit bagger komen veel voedingsstoffen vrij die leiden tot extra algengroei.

<p>Wat zijn de maatregelen om de waterkwaliteit te verbeteren?</p>	<p>Het verbeteren van de waterkwaliteit is een ingewikkeld proces. Op dit moment richt Rijnland zich op het verminderen van de toestroom van gebiedsvreemd water. Daarnaast voert Rijnland in drie plassen een combinatie van maatregelen uit, waaronder de aanleg van natuurvriendelijke oevers. De drie plassen worden gebruikt om de juiste combinatie van maatregelen te vinden om het water weer helder te krijgen. Alleen het verminderen van de toestroom aan gebiedsvreemd water is waarschijnlijk niet genoeg.</p>
<p>Waarom baggert Rijnland de Reeuwijkse plassen niet gewoon uit?</p>	<p>De kosten van baggeren zijn zeer hoog (tientallen miljoenen euro's) en het effect ervan is niet zeker. Baggeren kan zelfs contraproductief zijn, zoals Rijnland ondervond bij het uitbaggeren van de Geerplas bij Jacobswoude. Daar ontstond door de afbraak van veen vijf jaar na de operatie meer slib dan voor het baggeren. In Reeuwijk vindt op dit gebied onderzoek plaats in de plassen Sloene en Klein Vogelenzang. Het is de bedoeling om voor 2015 in de plas Klein Vogelenzang een bagger/slibmaatregel uit te voeren.</p>
<p>Lossen natuurvriendelijke oevers wel iets op?</p>	<p>Iedere aangelegde meter natuurvriendelijke oever levert een verbetering op van de ecologische potentie van de Reeuwijkse plassen. Natuurvriendelijke oevers kennen een geleidelijke overgang van land naar water, zodat een gebied ontstaat waar (onder)waterplanten, vissen en amfibieën veel beter kunnen bestaan. Natuurvriendelijke oevers zorgen echter niet voor een hogere afbraak van voedingsstoffen in het water.</p>
<p>Wil Rijnland alle plassen doorvaarbaar isoleren?</p>	<p>Nee, dit gebeurt in ieder geval niet voor 2015. In 2014 wordt al het onderzoek en de uitgevoerde maatregelen geëvalueerd om te kijken wat zinvolle vervolgstappen zijn.</p>

<p>U geeft aan dat natuurvriendelijke oevers de waterkwaliteit verbeteren. Hoe precies?</p>	<p>Rijnland legt de oevers vooral aan om de diversiteit aan planten en dieren te vergroten. Dit heet ook wel de ecologische waterkwaliteit. Een grote diversiteit aan planten en dieren is gezond voor het water.</p> <p>Op dit moment is de samenstelling van plantensoorten en vissoorten eenzijdig. Er zijn veel bodemomwoelende vissoorten, die bijdragen aan de negatieve vicieuze cirkel van de waterkwaliteit.</p> <p>De waterkwaliteit kan door de natuurvriendelijke oevers lokaal verbeteren, maar op het niveau van de hele Reeuwijkse plassen is dit in de marge. Als we zeggen: de natuurvriendelijke oevers verbeteren de waterkwaliteit bedoelen we in de eerste plaats de ecologische waterkwaliteit.</p>
<p>Is het aanleggen van oevers wel effectief om de waterkwaliteit te verbeteren?</p>	<p>Ja, de aanleg van natuurvriendelijke oevers is een effectieve maatregel om de diversiteit aan planten en dieren te vergroten. Dit heet ook wel de ecologische waterkwaliteit. Een grote diversiteit aan planten en dieren is gezond voor het water.</p>
<p>U geeft aan dat er dier- en plantensoorten kunnen terugkomen. Hoe kan dat? Een vissoort die er niet is kan toch niet zomaar terugkomen?</p>	<p>Op dit moment zwemt er vooral veel brasem in de Reeuwijkse plassen en maar weinig snoek, ruisvoorn en rietvoorn. Door natuurvriendelijke oevers in te richten ontstaat lokaal helder, plantenrijk water waarin deze soorten goed kunnen leven en veranderen de verhoudingen in de soortensamenstelling. Ook kunnen vissoorten vanuit de polders de plassen bereiken en kunnen vissen (jonge vis of visbroed) via het inlaatwater in de Reeuwijkse plassen terechtkomen.</p>
<p>Waarom doet Rijnland niets tegen afkalving? Dit zorgt toch ook voor troebel water?</p>	<p>We doen juist wat we kunnen tegen veenafbraak en vertroebeling. Denk aan de afkoppeling van meerdere polders en het weren van zoveel mogelijk gebiedsvreemd water.</p> <p>We gaan niet actief beschoeien om afkalving te voorkomen. De afkalvende oevers dragen maar een heel klein beetje bij aan de hoeveelheid troebel water. Grote veroorzakers van het troebele water zijn de algen en de bodem van de plassen.</p>
<p>Vroeger was sprake van het aanleggen van 40 kilometer natuurvriendelijke oevers, nu maar 20 kilometer. Waarom is dit?</p>	<p>De oorspronkelijke 40 km was gebaseerd op een zeer ruwe schatting. Rijnland heeft in 2009 de begroeiing van de Reeuwijkse plassen gedetailleerd in kaart gebracht. Op basis daarvan is het aantal kilometers flink naar beneden bijgesteld.</p>

<p>Waarom moet Rijnland 20 kilometer natuurvriendelijke oevers aanleggen en niet bijvoorbeeld 22 kilometer?</p>	<p>Rijnland heeft in 2009 de begroeiing van de Reeuwijkse plassen gedetailleerd in kaart gebracht. Uit dit onderzoek bleek dat er volgens de gestelde KRW norm te weinig oeverplanten aanwezig zijn. Er is 20 kilometer natuurvriendelijke oevers nodig om de KRW norm te behalen.</p>
<p>Er wordt een aflopend talud aangegeven. De ervaring leert dat dit met de eerste de beste storm wegspoelt. Hoe wordt dit voorkomen?</p>	<p>De gemeente heeft goede ervaringen met klei. Klei is een goede stevige ondergrond waardoor het profiel behouden blijft. Wel is klei zwaar; de kans bestaat dat het wegzakt. Daarom onderzoeken we per situatie of we alleen klei kunnen gebruiken of dat er een mengsel nodig is van klei en andere grond.</p> <p>Voor tranche 1 gaan we uit van erosie bestendige teelaarde.</p> <p>Kanttekening hierbij is dat klei geen gebiedseigen materiaal is. Er kan dus andere vegetatie op groeien. Gebiedseigen vegetatie kan zich mogelijk minder goed ontwikkelen.</p>
<p>Stel, er zijn te veel gegadigden voor een natuurvriendelijke oever. Hoe besluit Rijnland wie afvalt?</p>	<p>Rijnland beoordeelt elk afzonderlijk geval op een aantal selectiecriteria (bereidheid eigenaar, verdeling over de plassen, kansrijkheid oever en kostenefficiënte aanleg).</p>
<p>Hoe is de verdeling per plas?</p>	<p>Rijnland vindt het wenselijk dat de vegetatie over de plassen goed wordt verdeeld. Op een plas waar op dit moment weinig natuurvriendelijke oevers zijn wil Rijnland meer nieuwe natuurvriendelijke oevers aanleggen. Hier kan echter van afgeweken worden omdat het aantal natuurvriendelijke oevers afhankelijk is van welke eigenaren willen participeren en de kansrijkheid van de oevers.</p>